

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTEL^{ek}.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.

Hat hóra . . . 5 kor. — fill.

Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyen számok 20 fillérért kaphatók

a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETESEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill., kétszeriért 12 fill., többszörűrt 10 fill. ártandó. Bélyegdíj minden egyes beiktatásáért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szóig 2 kor. 60 fill., azonul minden szó 2 fillérével számítatik.

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér. Velünk F-vezetőtől levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→→→ vasárnap reggel. ←←←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Szellemi életünk.

Általános az a nézet, hogy a kulturális haladás az országban általában azért oly lassu, mert szellemi élet a vidéken vagy semmi sincs vagy igen kevés van.

Van ebben a mondásban egy kis igazság.

Az irodalom, művészet és tudományközpontja a főváros. Minden nevezetesebb szellemi mozgalom a fővárosból indul ki, s míg a fővárosi otthon tüzhelynél élvezi, a vidéki ember csak értesül róla.

Jó színházak, nyilvános könyvtárak, ezernyi látni és tapasztalni való népszerű, tudományos felolvasások, az országgyűlési tárgyalások eleven mozgalmasság képe, ez mind megannyi tényezőjét képezi a fővárosban a szellemi életnek, ennek folytán a haladásnak. Mi vidékiek mindezt nélkülözzük s csak az újságokra vagyunk utalva.

A főváros polgárságának léptenyomon alkalma nyílik a szellemileg nemes szórakozásra, mely mellett számos oly részlettel, oly kérdésekkel és tudnivaló dolgokkal ismerkedik meg, melyeket oly kellemes módon sem könyvekből, sem újságokból elsajátítani nem lehet.

A mi szellemi élvezetünk egy-egy hangversenyben tetőzik, mely annál kevésbé eléghet ki teljesen, mert az is nagy ritkaság, s az ily élvezet iránti érzék emiatt valami nagy mértékben nincs is meg. A színházi élvezetben, melyet holmi vándortársulatok nyújtanak, ritkán van köszönet.

Marad még az egyleti élet, melyen alkalmunk van egymással érintkezni, s a nyilvános helyeken való rendszeres összejövetel, melyen vagy szórakoztató játékkal töltjük szabad időket vagy

újságokat olvassunk vagy pedig mikor annak éppen ideje és alkalma van, politikai eszmecseréket folytatunk.

Elfogulatlanul ítélve bizony nagyon szegényes eredmény ez, de hát bármint csűrjük csavarjuk a dolgot, egyebet sem hozunk ki, s összes szellemi élvezetünk jóformán azokra a mulatságokra redukálódik, melyek a téli évadokon át az egyik vagy másik egyesület részéről a jótékonyág érdekében rendeztetnek. S ez így van hazánk legtöbb vidéki városában, a hol hiába iparkodnak utját vágni annak a szellemi meddőségnek mely teljesen lehetetlené teszi, hogy a vidéken is életerős szellemi központok keletkezzenek.

A város, a mely mozgalmasság szellemi életével gócpontját képezné, egy nagyobb vidéknek, s ugyyszólván értelmi bélyegét szülné, erre kevés van, talán nincs is. S így megmaradnak ezek a városok mind a szó szorosabb értelmében vett provinciának, szűk látókörrel, kevés életrevalósággal kicsinyes felfogással, a hétköznapi gondok és bajok közepette.

A törekvés csak akkor fog eredményel járni, hanem lesz egyoldalú és az összes erre hivatott tényezők egyetértőleg működnek közre.

Azt nem akarjuk mondani, hogy a magasabb szellemi érdeklődés a vidéken egyáltalán hiányzik, — korántsem. Van elegendő mindenütt; de részint sporadikus jelenségek, s még nem hatotta át az egész társadalmat, részint pedig az a körülménye gátolja az utóbbit, hogy a kik e magasabb szellemi érdeklődéssel bírnak, ezt a másokban is felkölteni vagy nem akarják, vagy nem tartják magukat reá hivatottaknak.

elemi iskolában tapasztalt tanításból; láttuk, hogyan valóítják meg, nemzetiségi vidéken szerény buzgó emberek azt, amit mi nagy hangon prédikálunk; hallottuk, hogy merő tót fiúk és leánykák mily kedvesen, szeretettel és mondhatjuk — hibánélkül beszélnek, felelnek szép magyarnyelven; mennyire kidomborodik ott az, hogy: „itt élnek, halnak...!”

„Mi van azon a képen, kis leányom?” — Ez a mi édes hazánk, Magyarország képe! — Más: „Pestmegye városai... Kis-Körös, itt született Petőfi Sándor.” — „Hát tudnál-e valamit elszavalni Petőfi költeményeiből?” — Igenis. „Talpra Magyar!” — „Hát talán te is tudsz, Jancsi?” — „Igenis! Szent sir...!”

Mennyire emelte a tanító-növendék lelkesedését az, hogy ime, amit a tanítóképzőben fejébe vernek, nem pusztán ábránd, hanem valóságos, értékesen gyümölcsöző, lélekemelő eredményé válik, csak lélek kell hozzá. A kisdudóvóban tapasztalhatta, hogyan lehet az édes otthon és az iskola között tátongó úrt kiegyenlíteni, kitölteni szeretettel.

Ezek után a casinóban kilenczven és egynehány terítékű társas ebéd ment végbe, és pedig — horribile dictu — tózsát nélkül! Majd ebéd után fölkerelkedett az egész társaság — amely csodálatosképen lépésről lépésre növekedett — hogy a majális tulajdonképeni színhelyére, a városi erdőség „Sárvíz” nevű kies pontjára kiránduljon. Utközben a városi ur közönségének színéjébe hozzá csatlakozott, szemünkre vetvén, hogy miért nem tudattuk a dolgot pár nappal előbb, a mely esetben a kedves szinpompában ragyogó fehér és piros napernyők és az ezek árnyékában szerényen meghúzódó, de annál többet ígérő kedves

Több rendbeli kérdés az illetékesekhez.

Jelige:

„Debrecezenben kidobolták,
Hogy a dongót nem danolják.”

Erre meg az volt a felelet, hogy

„Csak azért is dongó.”

Léva rendezett tanácsu városban pedig kidobolták, hogy reggel és este — magam nem voltam ott hát nem tudom biztosan mely órában — kiki a háza vagy lakása előtti gyalogjárót locsoltassa meg, mert külömben — úgy mondták nekem — 40 kor. birságot fizet!

Négy száz és egynehány esztendővel ezelőtt Columbus Kristóf egy egyszerű kérdéssel szegyet ütött a tudósok, herczegek és koronások fejébe.

Tudják az urak mivel, azzal a bizonyos tojással.

Nem tudták felállítani míg ő maga oda nem koppintotta az asztalhoz és aztán a behorpasztott sarkára nem állította.

Ez, uraim! kitűnő vicz volt, mert hát Columbus is lángész volt, kiben humor is volt és ez az ő jó vicze 400 év mulva is mint anekdota ismeretes.

XII-ik Károly Isten kegyelméből Svédország királya volt, sok bolond dolgot követhetett el, mert nem merték kritika alá venni a viselt dolgait.

Többek között egy alkalommal szánkázáskor egyenes irányu utját egy vastag köfal állotta, melyet kis kanyarulattal megkerülhetett volna. De nem. Lovukról leszállította a kisérőit, kocsisát, lebontatta velük a köfalat s aztán tovább szánkózott.

Mért tette ezt és sok más érthetetlen dolgot XII-ik Károly svédkirály, azt kortársai nem tudták megfejteni.

Az utókor azt mondta: mert bolond volt.

Ezt a két történetet csak azért bocsájtottam előre, mert röviden jelezni akarom velök azt, hogy az életben felmerülő sok érthetetlen, megfejthetlenné látszó dolog lehet:

kis kosárcák jelentékenyen megsokasodtak volna...

Utközben a természetbuvárok — lévaiasan „pacsma-cskaszedők” — becses darabokkal töltötték meg bádógból és üvegből való tartályait, mely zsákmányban előkelő helyet foglalt el a „Cicindella 18 krajczariana”.

Tandem a „görbe ország”-nak sűrű emlegetése és még sűrűbb jóhászokodások után elérkeztünk a „Sárvíz”-hez. Hát ez olyan „Sárvíz”, hogy gyönyörű, mohával fedett térségen felséges fenyűfák sorakoznak sűrűn egymás mellett, mint a gyufaszálak; magasabbak, mint a lévai tornyok, csak hogy még vékonyabbak és egyenesebbek is.

Oly remek látvány ez, hogy a „Fliegende Bätter”-ben néhány év előtt szerepelt ama bizonyos „Jungberr” — kedves városi főorvosunk bizonyosan emlékszik reá — itt is fölkiáltott volna: „Herrjott, ich jratuliere!”

Kellő kibámulás után koczabanda zendült — amatőrök — melybe az értékes elemet az újbányai zenekedvelő társaságnak egy lelkes ifju és egy még lelkesebb veterán tagja szolgáltatta, majd „gyöpre legények” jelige alatt labdaverseny-játék indult, melynek viharos folyamán egy papmacskás iskátulya az Uristennek csodás kegyelme folytán merő cigarettává változék, s ezek a nyerő pártnak szolgáltának ki füstbeli áldozatul. Majd tornagyakorlatok folytak a nagy dob hangjai mellett, mert hát tudvalevő, hogy a bányászok fuvószeres zenetársulata is kijött tiszteletünkre, s midőn később az ifjuság a hymnust és egyéb szép dalbeli énekeket zengedezett, ők is levették sapkáikat, s elkezdtek, szépen igaz áhítattal trombitálni a hymnust; mikor pedig én

1) olyan melyben nagyobb az elmésség sem hogy azt gyalró köznapi eszünkkel megérthessük;

2) lehet olyan, melyben hiányzik a rátió és már most Sokratesi bölcseséggel sem érthetjük meg, mert hát — amint mondom — nincs benne rátió.

Nohát Uraim! Önök azt a fenti szigorú ukaszt, pezsgő, harsány dobszó nyomán kihirdették.

Nem értem a dolgot, mások sem értik.

Engedjék hát meg, hogy az alanti kérdésekkel némi viláosságot vessünk a dologra, annál fényesebbet, ha talán az Urak egyik másik kérdésre felelni is szivesek lesznek.

Kérdem hát legelőbb, mért doboltatták ki az Urak ezt a szörnyű, 40 koronás szigorú sziporkáló ukaszt?

Vajon azért-e, hogy a port a járón lekössék és a levegőt lehűtsék?

Ugy van-e?

Látom, hogy az Urak azt bölintják a fejükkel, hogy úgy van.

Hát ha úgy van, mit gondolnak Uraim, kánikulás időben, mikor valóságos sütő kemenczebeli hővel süt a nap, meddig tartja az a locsolás a port lekötve a járón?

Látom, hogy erre hirtelen nem tudnak felelni, hát meg mondom én, hogy körülbelül fél vagy egy egész óráig s valamivel rövidebb ideig tart — nappal — a locsolás hűsítő hatása.

No, már most mondják meg uraim, miért érik be ezzel?

Miért nem rendelik el, — fejezsztés vagy keréketörésre való kilátás mellett — hogy az illető locsolni köteles, locsoltassa meg a járót 1/2 vagy 1 óránként?

Erre sincs kedvük felelni, Uraim!

Pedig magamtól nem vagyok képes ezt a logika rendjén felmerülő kérdést megfejtetni.

Ismétlen kérdem az Urakat, méltóztat-e meggyőződést szerezni arról, mily különbség van az aszfalt- és a kocsijáró

e fölött hazafias elismerésemet fejeztem ki előttük, egyikük fölényes büszkeséggel mondta hogy: „nem vagyunk mink Svayti Martinbul!”

Igaz is, hogy ezek a derék emberek jobban rászolgáltak arra a két hordó sörre, melyeket az újbányai ügyvédi kar igaz magyáros vendégszeretettel gyerekeink részére megcsapoltattott.

Ezután bőséges osonnálás, majd az újbányai dalkedvelő hölgyek és urak gyönyörű nótázása keletkezett, melynek következménye természetesen röpké tánc leve. De hát, minden, a mi szép, elmulik; az idő indulás felé fordulván, takarodó fuvaték s mindenek, még a leházasodott halandók is, nehéz szívvel bucsúztak el a kedves társaságtól.

Az az egetverő, makacs éljenzég, mely a vonat ablakaiból 90 torokból hangzott, nagy elismeréssel az újbányai társadalom derék, vendégszerető, hazafias lelkiületének, mert kérem a gyerekeimber tömeges ítélete objectív és igaz.

Summa summarum: ha Léva a magyarság végvára, úgy Újbánya annak *fellegvára*. (Megjegyzendő, hogy tréfás hangulatban mondatnak ki a való igazságok.)

Ennélfogva hálából fogadjuk, hogy ha Léva város odáig terjeszkedik, amit bizony hiszünk, Újbánya várost fogjuk — szabad királyi jellegűek megtartása mellett — első helyen teljes autonóm jogu külvárosnak befogadni, de magunk részéről kikötjük, hogy nagy közös áldomás alkalmával a gulyásbus és turós csusza Léván főzessék; a sültketet, pogácsát és dorong fánkot (trdelnik) ellenben az újbányai hölgyek készítsék, az italnémet pedig mindenesetre az újbányai ügyvédek szolgáltatassák.

T A R C Z A.

Ujbánya veszedelme.

Amiathogy a legjobb, legbecsületesebb embert éri el a legtöbb veszedelem, úgy a legérdemesebb, a honpolgári erényekben legdusabb községeket látogatja meg a sors keserű csapása: így nehezedett az Uristen súlyos keze immár másodizben megyénk egy igen derék, jó magyar városára, Újbányára.

Hogy ezen, kissé iskolai-gyakorlat-izü körmondat értelmén a gyengébbek ne sokáig tördeljék fejüket, ime kimondom: a lévai állami tanítóképző f. hó 9-én, — ezuttal már másodizben özlönlötte el (vagy pusztította el) Újbányát.

A körmondatnak azonban még nincs vége. (A paedagogusokból sokáig folyik a szó!) Az istenfélő Jób pátriárka is istenkáromlás nélkül túrta el a csapásokat, sőt azt mondta: legyen meg az Ur akarata... Az újbányaiak dicséretképen is mondasék el, hogy zugalódás nélkül, sőt bizonyos hősi virtussal túrték az inváziót, ami az ő derék vendégszeretetüknek nem csekély próbája.

Ergo f. hó 9-én a reggeli vonattal számszerint 90-en, („mit vétettünk ellened, Uristen!”) beállítottunk. Hogy tanulmányos formája is legyen a betörésnek, a délelőtti idő terve az volt, hogy megtekintjük az állami iskolát — tanítás közben — meg a kisdudóvót. (Ovoda rossz szó!) A többség véleménye az volt, hogy nem kell „paedagogizálás”-sal elfanyarítani a majális, és csakugyan a kisebbségnek lett igaz, mert érdemes és értékes dolog volt oda elmennünk. Sokat tanultunk és nagyon épültünk az állami

uttestet fedő porréteg vastagsága között?

Azt mondják az Urak, hogy van egyéb bokros dolguk elég, sem hogy még az utca porával is törődjenek?

Hát tessék csak egyszer a kálnai-utca aszfaltjáról átmenni Lakatos Sándor jónévű primásunk sorára, avagy a fogadó utcát az evangélikus templom táján átszelni stb. stb. akkor fogják tapasztalni, hogy hol van a több, a vastagabb por.

Gyerünk tovább.

Mit méltóztatnak gondolni az Urak, a kocsijáró vastagabb porrétege az aszfaltól származott-e oda, avagy az aszfalt a kocsijáró portengerét tekintheti-e kufforrásaul?

Hát míg az Urak e fölött a kérdés fölött egyezsége jutnak, egy gimnazista korukból emlékezetes mythologiai furcsaságot, a Danaidák hordóját keritem felszínre.

Szegények — hisz tudni fogják az Urak, hogy miért — arra kárhoztattak, hogy feneketlen hordót töltsenek meg vízzel.

Hordták abba a hordóba naponta száz meg száz rocska számra a vizet ezek a szegény mythologikus hölgyek, de hiába, az nem telt meg soha.

Pedig segíthettek volna a bajon. Nem olvastam sehohsem, hogy meglelt volna nekik tiltva valamely kádár segítségét igénybe venni. Ha feneket tétetnek a hordóba, kifogták volna az öreg Pluton, kinek felügyeletére voltak bízva.

No már most Uraim, látják, azt a port az aszfaltra, kocsijáró ut juttatja.

És mondják meg most Uraim, a locsolatási ukáz által megrémített pótdófizető polgártársaimnak és nekem, van-e az Uraknak lelkük, hogy ezt a polgárságot a Danaidák munkájára akarják kényszeríteni és azonfelül még meg is bírságot?

Mondják meg nekem az Urak, miért nem keritnek ennek a hordónak feneket?

Mért nem járatták fel a alá az utcákon napjában két-háromszor, de legfőképp utca söprögést előtt, azt a locsoló lajtót? Mért nem követnek el mindent, hogy a por kufforrása, a mennyire azt szerény költségvetésük megengedi, némileg betöméssek?

Önök mindent követelnek az egyestől, a miről a köznek kellene gondoskodnia?

Mondják meg nekem az Urak, miért kavartatják fel azt a lótrágyával kevert konyhahulladékkal és szennyvizekkel fertőzött port, a ragyogó, tiszta napsugár szégyenszemére, naponta a járó kelő közönség megbotránkoztatására?

Mondják meg nekem az Urak, van-e lelkük a pótdófizető lakosság tüdejét undok, szennyes, bűzös porral megtölteni annak az épülő, új, fényes városházának szemelátára akkor, a mikor szigorú pénzbírságolás terhe alatt követelik a magánosoktól a rendesen tisztán tartott aszfalt locsolását? Uraim!

Biztosan tudom, megvagyok róla győződve, hogy a saját maga érdekében mindenki, a ki csak teheti ebben a kankulálás időben meglocsolatja az ablakai előtti járóit.

Nem zárkozhatom el az előtt, hogy Önöknek, Uraim, igazat ne adjak, hogy ne helyeseljem azt, midőn Önök a gyengebbek kedvéért a hazelötti gyalogjáró locsolgatásának előnyeit a költsönösségre való tekintettel és dobszó mellett hirdetik s a lakosságot ezen üdvös dolog követésére buzdítják.

De most Uraim! feleljenek meg erre! Gondolkoztak-e a fölött, vajlon van-e igazság, van-e logika abban a fenyegetődesben, hogy — tudom is én hány koronával megbüntetik azt, a ki a locsolást emulasztja? Van-e logika és igazság ebben akkor, amikor Önök semmit sem tesznek a türetetlen állapotok megszüntetésére, melyek a lévai kocsijárók botránysos söprögésében naponta bosszantasunkra szolgálnak? Van-e logika és igazság abban a fenyegetődesben akkor, mikor az ideiglenes városháza és a rendőrhivatal előtti aszfaltot, ott a perczhid és a Lovass-fele ház között, amint arról a kido-bolias utani másodnapon személyesen meggyőződtem Uraim! — Szárazon hagyják és így saját rendelüket Önön maguk sem respectálják?

Lássák Uraim! ez érthetetlen ebben a dologban. Itt keressük a rátiót, de nem akadhatunk reál! Ezt sziveskedjenek nekünk megmagyarázni!

Lássák Uraim! Volt itt Léván — nem is olyan nagyon régen, néhány híres alak, olyan közszolgálatot végző általános ismert alak: *Tjeko, Gumbács* és a *Chromacsek*ek. A mikor a Gondviselés jóakaratóból ezek

még örvendezhettek ennek a szomorú árnyék világnak, hajnalban szépen összesöpöggették az utcák porát s amikor az utcái élet élénkebbé vált, már akkor porfelhőt legfeljebb a szél kavart fel.

Ké-öbben egy a közügyek terén sok érdemeiket szerzett és Léva város javát szívén hordó polgártáruknak erélyes és tartós közbenjárására abban is gyönyörködhetünk, hogy nagy meleg, poros időben locsoló lajtót járattak végig a legmozgalmasabb, főbb utcákon. Pedig akkor a város pénzügyei még nem voltak akként kedvezően rendezve, mint manapság!

No, most mondják meg Uraim, azon mulik a hajnali söprögés és a locsolás, hogy az a pár nyomorult cigány már szent Dávid hegedűjében gyönyörködik?

Avagy azt hiszi-e, hogy az a ragyogó új városháza már magában véve kiránthatja Léva városát a keleti szenyből?

Hét év előtt jeleztem már, hogy Léván a gyalogjáró mellett 1—2 arasznyi szélességben állapodik meg és jut erjedésbe, rothadásba az udvarokból kiömlő vagy kiöntött mindenféle származású szennyvíz. Jut abba konyhabeli mosóvíz, egészséges és beteg ember ruhája s ágyneműjének mosóvíze, egészséges és betegember fürdő víze — még egyéb más is.

Akkor azt ajánlottam — mert azt hittem, hogy 17 évi iskolai tanulás és egy szerény orvostudori oklevél, no meg a tisztiorvosi, okmányilag megerősített képzettség feljogosítanak arra, — azt ajánlottam, hogy söpörjék bele az utcáport abba a bűzös csatornavízbe, az ekként képződött sarat pedig kaparják mindjárt össze és hordassák ki.

És Öök Uraim, erre miképen reflektáltak?

Shogyssem! Önök Uraim, az ázsiai állapotok között következetesen maradtak, keleti flegmájukban meg nem zavartatták magukat.

Nem tudtam azt, hogy Önök, Uraim, a közigazgatás terén szerzett elvitázhatatlan tapasztalataik folytán, még a közegészségi ügyekben is illetékesebbek a szakképzett orvosnál, mert akkor nem csodálkoztam volna azon, hogy az Önök hatáskörén belül azontul is és mostan is olyan keletázsiai intézkedés folytatódjék, amely — akárhogy razzák és a fejüket, Uraim! — sehogyssem egyeztethető össze a modern, nyugateurópai szinezetű új városházánál.

Elmondom, mitörténik még manapság is, épen úgy mint 7 évvel ezelőtt. Azt a járó mellett rothadt pocsolóvizet az utca-seprő széjjel söpri és az 1—2 arasznyi széles, bűzlő víz felület helyett egy 1—1½ méter széles bűzterjesztő, sávot létesít a járók mentén.

De míg az, a keskeny sáv csak bűzölgött, ez a széles sáv mindenféle kórok kufforrásává valk.

Az utcaseprő a legkülömbféle bajokat okozható, undorító, veszélyes anyagokat, baktériumokat, gazokat juttat felszínre a hol az eiebbiek felszáradva, az Önök által következetesen nem locsolatott utca porával együtt a járó kelek szervezetébe és — ba a lakásba belé jut, a melybe esthajnalokor egy kis üdítő levegőt akarnánk az utca felől juttatni.

Önök Uraim! ezt türik, ezt észre nem veszik, hát hogy a patvarba merik Önök akkor a türeimes lakosságot megpénzbírságot, ha nem tesz eleget a locsolási ukásznak?!

Van ebben rátió?

Avagy valami felette fontos és a jelenlegi vorheny es kanyaró járványt megakasztó böies közegészségügyi intézkedést vétek az Urak ezzel az ukással életbe léptetni.

Életbe léptetni Önök, Uraim! kik megengedik, hogy hivatalos hatáskörük területén eptüjenek földszintes és emeletes háza: alig 20—30 □ méternyi udvarral, melyben 5—6 lepesnyire van egymástól az ivó vizet szolgáltatató kut és a typhus járványt szolgáltatnato póczegödör?

Önök Uraim, kik elnézik azt, hogy a város utcáiban egész éven át, üzletszerűen disznóhizlással és disznó-öléssel foglalkozzanak s hogy a disznó-órák bűze a szomszedságot is elaraszszá s hogy időszakonként a disznóól trágyaleve és a nagyvárosi aszfalt járó mellett levő póczegödör bennéke az aszfaltjáróra kiömlőjön?

Önök, Uraim! kik nem törődnek azzal a be.ügyminiszeri rendelettel, a mely meghagyja, hogy heveny fertőző betegségben elhalt egyén a hullaházból temetessék?

Lássák Uraim! Örkdöjenek Önök, a

már fennálló és üdvös rendeletek betartása felett; érvényesítsék buzdító és büntető hatalmukat mindenütt, ahol tényleg javít-hatják a város egészségügyi viszonyait ezen hatalmukkal; járjanak el részrehajlatlanul szigoruan, de mindenkor igazságosan és elfogulatlanul, ott a hol eljárásukat valamely valóban a közjót veszélyeztető dolog megköveteli; hallgassák meg, ha valami jelentősebb egészségügyi intézkedést szándékoznak tenni a város közegészségügyi bizottságát, melynek többen, különlegesen egészségügyi tekintetben szakértők vagyunk tagjai; egyszóval tegyenek mindent kellő erélyvel, kellő ügybuzgósággal, kellő komolysággal, és hálásak leszünk érte.

De ne háborítsanak fel bennünket oly ukászokkal, melyekben megszünik egyszerre minden rátió, ha fenyegetve követelik a lakosságtól azt, amit első sorban Öök volnának kötelesek a megfenyegetett lakosságnak szolgáltatni.

Dr. Karafiáth.

Barsvármegye törvényhatósági bizottságának ülése.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 12-én tartotta évnegyedes rendes közgyűlését Ka z y János kir. kamarás főispán elnöklésével. A főispán megnyitó beszédében megemlékezett Horánszky Nándor volt kereskedelmi miniszter elhunytáról, indítványát, hogy emléke jegyzőkönyvbe vételessék, a közgyűlés elfogadta.

Ezután Láng Lajos kereskedelmi minisztert feliraltlag üdvözli a közgyűlés.

Az elhalálozott Kachlmann Károly és Tarrich Kajetán bizottsági tagok elhunytá feletti részvételt jegyzőkönyvbe foglalni és a gyászóól családdal közölni rendelte.

Bemutatta az alispán a törvényhatósági bizottság tagjai folyó évi végleges névjegyzékét, mely tudomásul vétetett.

Truszka Antal gr.-szk.-i ereszti szolgabíró a kihágási ügyekben való ítélkezésre lett felhatalmazva.

A hivatal. távbeszélő hálózat létesítése iránt az alispán által tett felterjesztés tárgyalatván, az alispán azon indítványa, hogy annak létesítése iránt a kormánhoz felirat intéztessék és az alispán az előmunkálatok és a költségvetés elkészítésére felhívassék, Dr. Ruffy Pál és Kosztolányi Aurél hozzászólása után elfogadtatott.

A zsitvavölgyi vasúttársaság igazgató-ságába a törvényhatóság kéviselőtében tagokul Simonyi Béla alispán és Kiobuscizky János, — a garamberzencze—lévai h. e. vasúttársaság igazgató-ságába az elhalt Kachlmann Károly helyébe Simonyi Béla alispán küldetett.

Tárgyalatott Heves vármegye átirata a hazáért vértelt Rákóczy, Thököly, Bercsenyi differálását kimondó törvények törlése, Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatása és szobrának mielőbb felállítása iránt — és Arad város átiratát Kossuth Lajos szobrának a székesfővárosban leendő felállítása iránt.

Hevesvármegye átiratának — és Kossuth Lajosra vonatkozó rész elhagyásával hason szellemű felirato: intéz a közgyűlés az országgyűléshez.

Nagyváradvárosnak az önálló vámerfület felállítása iránti átiratot a közgyűlés azszal vette tudomásul, hogy a kormányhoz bizalommal viseltetik és ennek feliratilag is kifejezést ad.

Az alispán indítványára a zsitvavölgyi vasúttársaságot felhívja a közgyűlés, hogy Kistapolcsányban udvari várótermet építtessen.

Tárgyalatott Patay István az iránti kérvénye, hogy Nagy-Kálnán gyógyszerár felállítása engedélyeztessék. Ezen kérvénynek feiretetelt javasolta az állandó választmány azon okból, mert a megejtett vizsgálatok és szakértői vélemények szerint a nagysallói es zelizi gyógyszerárak jövedelme ez által oly nagy resztben csökkenne, hogy azok fonnállása bizonytalanná válhatnak, de a nagy-kálnai gyógyszerár fonnálltása sines biztosítva. — Dr. Ruffy Pál közegészségi szempontból és azért is, hogy a gyógyszerárak által a konkurálásnak is sok esetben eleje vétetik, kívánatos és szükségesnek tarja minél több gyógyszerár felállítását. A nagy-sallói gyógyszerár területe még Barsvármegye területén is tul megy a zelizi gyógyszerárnak pedig kárt nem tesz.

Csekey Vilmos az állandó választmány javaslatát pártolja. Dus Jenő kértére a nevszerintü szavazás elrendelgetvén, beadatott 47 szavazat és pedig 35. állandó választmány javaslat ellen és 12 mellett, és így az állandó választmány javaslata 23. szó többséggel elvetetett. — r. t.

Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottságának folyó hó 10-én tartott havi ülésében a közigazgatás menetéről az alispán bejelentette, hogy Lúley János oszláuyi járási főszolgabírónak és Szabó Lajos III-ad aljegyzőnek súlyos betegsége folytán az oszláuyi főszolgabíró: Ponoczký II-od aljegyzővet helyettesítette és Szabó Lajos aljegyző helyére Lúley György ar.-maróthi szolgabíró;

hívta be a központba, ennek helyére pedig Gáldy Kálmán tb. szolgabíró közigazgatási joggyakornokot osztotta be. Szecsödy Kálmán ar.-maróthi járási állatorvos hasonminőségben Pozsonyba, helyébe pedig Katona Gyula állatorvos lett áthelyezve.

Bejelentette Stribik József Ujbánya városi pénztárnok elhalálozását és hogy Juhász László Léva városi pénztárnok ezen állásáról lemondott. — Ezen állásoknak helyettesítés által való betöltéséről a városok gondoskodtak.

A belügyminiszter Kürthy Gyöző segédjegyzőt az ujlóthi anyakönyvi kerületbe teljes hatáskörrel anyakönyvvezetővé és Kolescsányi Géza segédjegyzőt pedig az ebedeczi anyakönyvi kerületbe a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorítókozó hatáskörrel anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

A gr.-szk.-kereszti járáshoz tartozó Lutilla közelében a Garam-Szent-Keresztről jövő vicinális uton 24 óra lefolyása alatt körülbelül négy katasztrális hold terület átlag 15 méter mélyre lesülyedt és nincsen kizárva annak lehetősége, hogy a sülyedés még tovább is fog terjedni; a kiküldött kir. mérnök a sülyedés okát abban találja, hogy az ottani igen laza, dus vizekkel táplált vadvizes talaj valamely erősebb földalé i anyaforrása, az igen nedves tél és a rendkívüli tavaszi esőzések által túlerősen hajszoltatván, az altalajban üregeket mosott ki, a melyek a felettük levő talaj nyomásának ellentállani nem tudván, bedőltek és magukkal rántották a nagyobb területű földtömegeket. A sülyedés helyén állott körülbelül 20 méter hosszú hid most égnek mered.

A belügyminiszter a csendőrségi őrsök székhelyeit s illetőleg a legénység létszámának arányosabb beosztását kívánja, a mi a felügyeleti körletek czelszerűbb felosztásával is jár, s a közbiztonsági szolgálat belteljesebb teljesítését elősegíti. Az ebbeli munkálatokhoz szükséges adatoknak a helyszínen való megszerzése, ezen kezelés sikeres és a szolgálat érdekeinek megfelelő módon való megoldása végett, Magyarország területére Kosztká Pál csendőrezredes kerületi parancsnokot és Petróczy Lajos belügyminiszeri titkárt küldötte ki.

A m. kir. pénzügyigazgató bejelentette, hogy a mult hó folyamán befizettetett egyenes adóban 129.338 kor. 69 fl., hadmentességi díjban 334 kor. 65 f., közvetett adókban 165.104 kor. 63 f. Ezen befizetések: általában kedvezőtlenebbek a mult év hasonszakában teljesített befizetéseknel.

A vármegyei tisztí főorvos, a közegészségi állapotok a mult hó folyamán az oszlányi, lévai és gr.-szk.-kereszti járáásokban, valamint Ujbánya és Körmöczbánya városokban kedvezőnek, ellenben az ar.-maróthi és verebedlyi járáásokban és Léva r. t. városokban előfordult heveny fertőző hurut miatt kedvezőtlennek jelzi.

A vármegye egész területén összeiratott trachomás 1541. és 540 gyanus; ezek közül meggyógyult 495 trachomás és 307 gyanus, — meghalt vagy eltávozott 219 trach. és 26 gyanus. — Törvénytelen gyermek született május hóban 12, felfedezett 29, meghalt 3, törvényesített 4, távozott 2, 7-ik évet betöltötte és a nyilvántartásból töröltetett 4, szaporodott tehát 41, de maradt 13 és a hónap végével 905. állott nyilvántartásban. — r. t.

Külömfélék.

— **Gymnáziumi záróünnepély.** A lévai kegyes-tanítórendi főgymnázium Szepesti Imre önképző-köre június 10-én tartotta meg a záróünnepet a főgymnázium ének-és zenekarának közreműködésével. Az ünnep 2 részből állott: az egyik rész a kegyes-tanítórendiek templomában folyt le, a hol az ifjuság részt vett az istentiszteleten, melynek végeztével orgona kísérettel énekelte az ifjuság a nemzet imáját, a Hymnust. Az ünnep második része a főgymnázium dísztermében folyt le Léva városának díszes és nagy közönsége, számos tanügybarát a főgymnázium igazgatója és a tanári-kar jelenlétében. A műsor változatossága és a szerepiők kifogástalan föllépése mindentekintetben kielégítette a jelenvoit közönséget. A műsor 12 pontból állott: volt 3 ének, a 3-ikat zenekísérettel adták elő. Az énekek kedves dallamu darabok voltak; a tanulók lelkesen énekeltek. Az előadott zenedarabok száma 2 volt: Rosas I-től és Erkel Ferencz-től. Előadásuk elég sikeres volt. A szavallatok száma négy, köztük „A bün” című melodrama. Ennek az előadása minden tekintetben sikerült. A többi három kötetemény elszavalása is hatásos volt. Nagy hatást ért el Reismann Gyula. A bányaszerecséltenség című monológgal. Bartók Ernő az önképzőkör elnöke pedig sikerült és megható beszédben bucsuzott el az intézettől. Meisel Pál az önképzőkör titkára hü képét adta a Szepesti Imre önképzőkör évi működésének. Végül az önképzőkör magas képzettségű vezető tanára Czimmermann János — kinek nevéhez ezen szép ünnepély orosz-lánrczé fűződik — adta elő jelentését a kör irodalmi pályázatainak eredményéről. A beadott pályamunkák száma 23 volt. A pályamunkákra fordított összeg 80 kor. A 23 pályamunkából hét figyelmen kívül maradt; hat díjat nyert, nyolcznak szerzője dícséretben részesült, kettő pedig figyelemre méltottat.

— **Kaszinó** zeneestélyt rendez saját helyiségében e hó 21-én, melyre a kaszinó vigalmi bizottsága ezúton kéri fel a tagokat minél számosabb megjelenésre s azok vendégeit is szívesen látja, mert ezáltal külön meghívókat nem bocsajt ki.

— **Zártnap és tornaverseny.** Az állami tanítóképző ifjuság önképzőköre f. hó 19-én d. u. 1/2 órák zárónapet tart az intézet zenetermében, melynek sora a következő: 1. Angol néphimnusz, Händeltől, éneklé az ifj. énekkar. 2. Bucsubeszéd, mondja Korentsy Sándor IV-ed éves, az önképzőkör alelnöke. 3. Don Juan, Mozartól, hegedűn játssa Jeck György III-ad éves, zongorán Korentsy Sándor IV-ed éves. 4. Comenius A. J. működése hazánkban. Jutalmazott pályamű. Irta és felolvassa Weisz Géza IV-ed éves. 5. Felleg borult... jutalmazott pályamű. Szövegét írta Kovács Ignác IV-ed éves, zenéjét szerzette Korentsy Sándor IV-ed éves; éneklé Raky József I. éves, zongorán kiseri Tóth Zoltán III. éves. 6. A tökféjű, magán beszéd, Feydeau G.-tól, előadja Dessauer Samu IV-ed éves. 7. Népdalok, Dopplertől, éneklé az ifj. énekkar. 8) Bujdosó Rakóczi, népbálla, szavalja Kucsera József IV-ed éves. 9) Norma, Bellinitől, hegedűn játssa Jeck Gy., harmóniumon Toth Zs., zongorán Korentsy S. 10) A régi könyv, Varady Antaltól, szavalja Weisz Géza. 11) A pályadíjak kiosztása, az igazgató záró beszéde. 12) Marseillaise. Éneklé az ifj. énekkar. — Ezután az intézet udvarán tornaverseny lesz, melynek sora a következő: 1) Szabad-gyakorlatok. 2) Szer-tornázás. 3) Egyéni versenyek és pedig: a) magasugrás, b) hosszúugrás, c) rudugrás, d) súlydobás, e) mászás, f) függeszkedés. 4) Tornajáték. 5) A győztesek kihirdetése és a díjak kiosztása.

— **Vizsgák a zárdában.** Az irgalmas nővérek intézetében: a vizsgák következő sorrendben lesznek megtartva. Junius 16-án reggel 8 órák írásbeli, délután 2 órák szóbeli a polg. isk. magántanulók részére. 18-án reggel 8 órák az elemi I., 10 órák a II. oszt., délután 2 1/2 órák az elemi III. oszt., 19-én reggel 8 órák az elemi IV-V. oszt., délután 2 1/2 órák hittan vizsga a polgári osztályokban. 20-án reggel 8 órák a polgári I. oszt., délután 2 1/2 órák a polgári II. oszt., 21-én reggel 8 órák a polgári III. oszt., délután 2 1/2 órák a polgári IV. oszt., 22-én délután 4 órák az ododában. 23-án délután 3 órák német és francia vizsga, 24-én reggel 9 órák zenevizsga, délután 5 órák torna-vizsga és a tanév bezárása, 25-én reggel 7 1/2 órák hálaadó isteni-tisztelet.

— **Letört remény.** Mely megilletődéssel vesszük a gyászirt, hogy Ujfalu István állatorvos jelölt Ujfalu István köztisztviselő álló polgártársunk szép reményekben jogosult fia, e hó 10-én élete 20-ik évében elhunyt. Egy szépen indult pályát akasztott meg a kéréhetetlen sors az ő halálával övéinek és ismerőseinek mély bánatára. Holttestét e hó 11-én d. u. 5 órák a lévai temetőben helyezték örök nyugalomra, nagy közönség impozáns részvéte mellett. Gyászba borult családja a következő gyászjelentésben tudatta az ifju halott elhunytát: Ujfalu István és neje szül. Fábry Mária, valamint testvérei Mariska férjezett Gimessy Jánosné, Ilonka és Vilma; sógora Gimessy János, fájdalomtól megtört szívvel Ujfalu István állatorvos jelölt 1902. június hó 10-én, életének 20-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. évi június hó 11-én d. u. 6 órák fognak a lévai róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-mise áldozat pedig f. évi június hó 12-én reggel 1/8 órák fog az elhunyt lelki üdvéért a lévai plébánia templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Léva, 1902. június hó 10-én. Áldás és béke hamvaira!

— **Tanítóképző építése.** A m. kir. vallás- és közokt. miniszterium mérnök-szakértő biztosa néhány napig városunkban tartózkodott, hogy az itt levő tanító-képző szük helyiségeiről, és azok többször panaszolt czélszerűtlenségéről személyes tapasztalatokat szerezhesen. A kiküldött ministeri biztos meggyőződött a jelenlegi állapotok tarthatatlanságáról, keresett is már helyet egy új épület részére, a hová egy modern a kor összes követelményeinek teljesen megfelelő és internátussal egybekötött épület elhelyezhető lesz. Mint értesülünk erre vonatkozó tervek és költségvetés előmunkálatai meg is kezdődtek már, de addig is a jelenlevő helyiségekben a legszükségesebb javítások történek. Udvös lenne haladó városunkra nézve ha e szép terv minél előbb meg is valósulna.

— **Esküvő.** F. hó 10-én diszes esküvő volt Rác János Léva város köztisztviselőben álló tanácsnok — pénztárnok házában. Ugyanis Bojsza Sándor bagotai uradalom derek intézője esküdtött örök hűséget bájos és kedves arájával Rác Emmával. Az esküvőt kedélyes lakoma követte az örömszülők házában, mely világos reggelig tartott míg az új pár 9 órai vonattal bagotai új otthonukba utaztak.

— **Izr. iskolai vizsgák.** A lévai izr. iskolában az évrő vizsgálatok a következő napokon és sorrendben fognak megtartani: Junius 19-én vizsgálat a hittanból vala-

mennyi osztályban; 20-án az első, 22-én a második, 23-án a harmadik és 24-én a negyedik s ötödik osztály záróvizsgálat.

— **Kinevezés.** Váray József nagytapolcsányi kir. aljárásbíró a király a nagytapolcsányi kir. járásbíróshoz járásbíróvá nevezte ki.

— **Gyászír ifj.** Veress Lajos a lévai kir. járásbíróshoz buzgó hivatnoka élete 31-ik évében szeretteinek és a köztisztviselőben álló család barátainak őszinte bánatára f. hó 11-én elhunyt. A munkás derek fiatal családapa haláláról hozzátartozói gyászjelentése így szól: Ifj. Veress Lajosné maga és 4 hónapos kis fia nevében mint hitvestárs; idősbb Veress Lajos és Gombkötő Mária mint szülők, Veress Vilma, Etelka és László mint testvérek és többi rokonok nevében fájdalom tört szívvel jelentik a jó férj, apa, fiu és testvér ifj. Veress Lajos kir. járásbírósi hivatalnoknak, 31. éves korában folyó hó 11-én d. u. 3 órák történt gyászos elhunytát. Drága halottunk tetemei folyó hó 13-án d. u. 2 órák fognak az ev. ref. szertartás szerint a lévai ref. sírkertbe elhelyeztetni. Léván, 1902. évi június hó 11-én. Béke és áldás poraira!

— **Vizbeesés.** Folyó hó 9-én Léván a Percz partján kevés hja, hogy vizbefulladás nem történt, ugyanis Sza b ó József m. á. v. mozdonyvezető 3 éves József nevű fia játszás közben a Percz patakba zuhant. Az esetet a gyermek 5 éves kis testvére vette észre és Elek Istvánné szülésznőnek panaszolta el, ez aazonb az arra haladó Varannai Istvánt kérte fel a kisfiu kihalászására ki azt szerencsésen a partra hozta.

— **Jönnek a színeszek.** Az észak-magyarországi színkerületben működő Halmay Imre színtársulata mely jelenleg Gyöngyösön az ottani közönség osztatlan elismerése mellett játszik s mely a vidék legjobb erőiből van szervezve, július hó 1-én városunkba érkezik s megkezdé az egy hónapra engedélyezett előadásait.

— **Léva város népessége.** A legutóbbi népszámlálás alkalmából a kir. központi statisztikai hivatal legújabbán közrebocsátott adatai szerint Léva város összes lakossága 8488. ebből — beleértve a katonai személyeket — férfi 4100. nő 4388. Anyanyelv szerint 7449 magyar, 198 nemet, 785 tót, 16 szerb és 3 román, 37-en vannak egyéb anyanyelvűnek jelezve, legfőbbképczi ganyok. A lakosságnak csaknem teljes része beszéi magyarul es pedig 8140. Vallásra nézve ekkép oszlik meg: róm. kath. 5502., gör. kath. 29., gör. kel. 5., ágost. helv. ev. 360., ev. reform. 1333., unitárius 3., izraelita 1259. Irni és olvasni tud csak 6100. Megyénk összes lakossága 165.122, melyből az 5 járás közül legnépesebb a lévai járás mely 44.832 lakost számlál.

— **Sürgősen** irjon bárki „K. K.“ post restante Szeged, Nagy mellékjövdelemre tehetnek szert, ha oty vidéken laknak hol k ör is bogarak vannak. Utasítás kérésre ingyen.

— **Virágbarátok!** A „Flora“ virágtrágya-kivonat használata bamlatos hatásai van a virágok fejlődése, szinompája és illatára. Postán bérmentve küldi 1, 2/2 és 4 korona ellenében Waltersdorfer H. Pál droguista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 8/c.

Közönség köréből.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon jó barátainak s ismerőseimnek, de különösen a tekintetes királyi Járasbíróshoz, valamint a szives közreműködőknek, kik felejtethetetlen jó fiamtemetése alkalmából megjelentek, hogy részvetükkel fájdalommat enyhítsék, fogadják ezuton is családomb és magam nevében hálas köszönetemet.

Léva, 1902. június hó 14-én.

Veress Lajos
ny. tanító.

Irodalom és művészet.

— **A népnevelői hivatásra való szoktatás módja,** ny czimen új könyv jelent meg Láng Mihály, a lévai tanítóképző-intézet igazgatójának tollából. Ezen rendkívül értékes kis könyv az új, igazi nevelési módnak valóságos katekizmusa. Nem arra akarja oktatni a tanító pályán levőket, hogyan tanítsanak, mert hiszen ezt bőven elsajátíthatják a képző-intézetekben, de arra, hogyan neveljék, szoktassák minden szépre, jóra a kis gyermekeket s ezen czélből fölállítja az elvet, hogy a tanítót, tanítónőt, óvónőt magát is rá kell nevelni, szoktatni a nevelői hivatásra. A népnevelés terén korszakalkotó elveket léptet életbe: az iskola ezek szerint többé nem börtöne, de másik otthona lesz a kis gyermeknek, sok szegény ember fiának valósággal jobb otthona, mint a szülői háznál, mert rendre, tisztaságra, munkásságra nevelik, szoktatják, egészségét megóvják, szívét, kedélyét, erkölcsét nemesítik. Az alap, melyre e könyv szerint a nevelő épít, a szeretet. Megvalósul az óhajítás, hogy a szülői ház és az iskola összeforjjon, mert hiszen a tanító, nevelő ugyanarra törekszik, mire a hivatását becsületesen betöltő apa, anya; mondja is a szülőknek és kéri őket, hogy minél gyakrabban érintkezzenek a tanítóval, mert ennek ismerni kell a család viszonyait, a gyermek mindennemű állapotát, csak így nem lesz idegenné a gyermek

előtt. Sok gyermek zülük el és marad neveletlen, rossz hajlamu, tunya, éppen a miatt, mert tanítója nem ismerte meg, nem iparkodott lelkébe tekinteni, nem tapogatta ki gyengéit, nem kereste fel jó oldalait. A gyermek lelkülete rendkívül érzékeny, ha durván, bizalmatlanul közeledünk feléje, be-zárkózik és rosszabbnak mutatja magát, mint a milyen valóságban. Ha megkeressük a jó oldalát, a legtunyább, legvásozottabb gyermekből is embert nevelhetünk. Mindaz természetesen nagy lelkiismeretességet követel a nevelőtől. Láng könyve ezt is könnyűvé teszi, mert megnyitja a gyermekkedély aranyos világát, bőven megadja az eszközöket, melyekkel a gyermek szívéhez férhetünk. Eddig a tanítók nagyrészt csak arra törekedtek, hogy a gyermek fejét ismeretekkel tömjék meg, erőszakkal is, ha másként nem, Láng arra neveli a tanítókat, hogy a gyermek kedélyét, erkölcsét, akaratát, nemesítsék, munkásságra szoktassák. Comenius és Pestalozzi törekveit teljesíti e könyv, mely minden nevelőnek első tudománya legyen es mely könyv igazán megérdemli, hogy a szülők is olvassák és abból okujának. Ára 1 k. 80 fill. kapható Nyitrai es Tarsa könyvkereskedésében Léván.

Szerkesztő üzenetek.

L. Gy. Későn érkezett, jövő számban jön. — Sigma. Most kiszorult, jövőre biztosan.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1902. évi június hó 8-tól június hó 15-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Kaczián István Kiss Julianna	leány	Julianna
Vidra Sándor Hamerczki Ter.	leány	Ilona
Adler Mór Kvitt Helén	fiu	Ferencz
Ivanovics Titusz Kurta Mária	leány	Margit Ilona
Mészáros János Timel Rozália	leány	Gizella
Urbán János Braunell Gizella	fiu	János László Antal
Bus Ferencz Mihályka Julian.	leány	Margit
Schveier Mihály Nagy Rozália	fiu	Mihály

Házasság.

Völégény és menyasszony neve	Vallása
Bojsza Sándor Rác Emma	róm. kath.
ifj. Dömötör János Bura Eszter	evang. reform
Nievald Ferencz Petrás Julianna	róm. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Pintér Amália	11 hó	gyerm. görvény
ifj. Ujfalu Gyula	20	tüdővész
Szenesy István	11 hó	tüdőlob
ö. Zsenger Menyh. Jeszenszky Ter.	88	végelgyengülés
ifj. Veress Lajos	31	hasi hagymár
Vig Ilona	12	veselob
Szabó Jónás	42	tüdősorvaeás
ifj. Sveier Mihály	10 ó.	veleszül. gyeng.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mázánként 16 kor. 80 fill. 17 kor. 60 fill. Kétszeres 14 kor. 60 fill. 14 kor. 80 fill. — Rozs 14 kor. 20 fill. 14 kor. 80 fill. — Arpa 11 kor. 40 fill. 12 kor. 40 fill. Zab 13 kor. 80 fill. 14 kor. — fill. — Kukoricza 12 kor. — fill 12 kor. 40 fill. — Bab 12 kor. 40 fill. 12 kor. 80 fill. — Lencse 13 kor. 20 fill. 14 kor. 60 fill. — Köles 9 kor. 40 fill. 9 kor. 80 fill.

Foulard-Selyem 60 kr. egész 3 forint 65 kr. méterenként Blousokra és ruhákra, valamint „Honneb-arg-Selyem“ fekete, ehér és szines 60 krtól 14 ft. 65 krig. méterenként. Mindenkinék postabér és vámmentesen, házhoz szállítva. — Minták ingyen. — Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. HENNEBERG A., selyemgyáros (cs. és kir udvari szállító) Zürichben.

Nyiltér.

964/902 26 235/901.

Árverési hirdetmény kivonat.

A lévai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schück Gyula végrehajtónak özv. Zvrhokril Jakabné Köningstein Mária végrehajtást szenvedő ellen 150 kor. 32 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az ar.-maróhi

kir. törvénység (a lévai kir. járásbíróshoz) területén lévő lévai 67 sz. tjkvi és **Susztza Ferenczné Zvrhokril Róza, Zvrhokril Mór, Zvrhokril Adolf** társtulajdonosok tulajdonát is képező. A III. 2 sorsz. egész házra 1440 kor. a 497 sz. tjkvi A. III. 1 sorsz. egész házra az árverést 1200 kor. — fillben ezennel megállapított kikiáltási árban elieedelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi június hó 19-ik napján d. e. 9 ór.kor ezen kir. jbiróság tjkvi iktató helyiségebe megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatan becsárának 10%-át vagyis 144 kor. és 120 koronát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-la értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kéit Léván, 1902. márcz. hó 14 napján. A lévai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Elek
kir. aljbró.

1282 26 273/993 902.

Póthirtetmény.

A lévai kir. jbiróság mint tjkvi hatóság közhírré teszi, miszerint Sekück Gyula lévai lakos végrehajtónak özv. **Zvrhokril Jakabné szül. Köningstein Mária** lévai lakos végrehajtást szenvedő elleni 150 kor. és járuléki iránti végrehajtási ügyében 964/902. sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben a **Susztza Ferenczné Zvrhokril Róza, Zvrhokril Mór és Adolf** társtulajdonosok tulajdonát képező s a lévai 67 számú tjkvben A III. 2 sorszám alatt foglalt ingatlanra és 743 számú egész házra 1440 korona, a 497 számú tjkvi A. III. 1 sorszámú ingatlanra s ezen épület 219 számú egész házra 1200 korona kikiálási árban ezen bíróság tjkvi iktató hivatalába 1902. évi június hó 19 ik napjának d. e. 9 órájára kitűzött árverés az 1881: évi LX. t.-cz. 167. §-a alapján Vilcek Salamon végrehajtató érdekében is 200 korona tőkekövetelés és járuléki kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Léván a kir. jbiróság mint tjkvi hatóságúal 1902. évi márczius hó 28-án.

Dr. Elek,
kir. aljbró.

574/1902. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel kir. járásbíróshoz 1902. évi V. 335/2 sz. végzése következtében Dr. Hirschfeld Antal ügyvéd által képviselt Gutmann Ignác javára **Haas Jakab** ellen 265 K. 60 fill. s jár. erejéig 1902. évi máj. hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le s felülfoglalt és 713 kor. 30 fillre becsült következő ingóságok, u. m. árak, butorok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek lévai kir. járásbíróshoz 1902-ik évi V. 335/3. számú végzése folytán fenti tőkekövetelés, s jár. erejéig **Mezőkissallóban** leendő eszközzésére 1902. június hó 20. napjának d. e. 8 órája határidőül ki-tűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Léván, 1902. évi június hó 9-én.

Tonhaiser

kir. bírósági végrehajtó.

558/1902. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíróshoz 1902. évi V. 334. számú végzése következtében Dr. Haas Zsigmond ügyvéd által képviselt Káupfer Jakab javára **Seho András** ellen 14 K. 08 f. s jár. erejéig 1902. évi máj. hó 17-n foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 800 kor. becsült következő ingóságok u. m. lovak, szekér stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek lévai kir. járásbíróshoz 1902-ik évi V. 334/2 számú végzése folytán fenti tőkekövetelés a jár. erejéig **Dobó-berekalján** leendő eszközzésére 1902. évi június hó 25 napjának d. e. 8 órája határidőül ki-tűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Léván, 1902. évi június hó 3 napján.

Tonhaiser

kir. bírósági végrehajtó.

Fürdőzőknek!!

Bátorkodom a n. é. közönséggel tudatni, hogy **Szkenón**

== kóser konyha ==

nyitottam, szives pártfogásért esedezem

Quitt Miksáné.

Hirdetmény.

6% sőt nagyobb összegnél ennél alacsonyabb kamat-láb mellett is engedélyez és gyorsan folyosít

jelzálog-kölcsönt

földbirtokra a

Selmeczi Takarékpénztár
Selmeczbányán.

Szivattyuk Mérlegek

mindennemű házi és nyilvános célokra, a mezőgazdaság-, építkezés- és iparnál.

legújabb javított rendszerű tizedes, futó súlyú és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra.

Csővek, tömlők, csapok stb. stb.
Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság
Embermérlegek, mérlegek házi használatra stb.

W. GARVENS, WIEN, I. Schwarzenbergstrasse 6.
Kapható technikai és gépzúzetekben, kútkészítőknél stb.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Az állat-praeeparatumok teljesen molymentesek.

Allatok minden fajának kitömésére vállalkozik

KATONA MIHÁLY

nyilv. állatpraeparáló és tanszerkészítő intézete BUDAPEST, József-körút 13.
Emlősök és madarak természetihűen a legújabb módszerrel (modellirozással) készíttetnek: szebben, jobban, olcsóbban, mint bármely hasonló intézetben.

Az állatok kitömése nagyság szerint kerül:
EMLŐSÖK: MADARAK:

Egérnagyságu	0.80-1 frt	Pintynagyságu	0.80-1 frt
Menyét	2 "	Galambnagyságu	2 "
Nyest	5 "	Erdei bagoly	3 "
Róka	9 "	Nagy suly (Uhu)	6 "
Vaddisznófej	15-20 "	Sas (nagy)	12 "
Szarvasfej	35-40 "	Keselyű	12 "
		Sikefajdkakas dűrgő helyzetben ágon fadiszáll	10 "
		Nyirfajdkakas dűrgő helyzetben erdő részletet utánzó állv.	7 "
		Sikefajd fej és fark faragott tablettán	5 "
		Nyirfajd fej és fark faragott tablettán	4 "

Az intézetben készülnek mindenféle vadászati tropheák, kisebb, nagyobb biológiai csoportok, függő vadak, emlős fejek; művésziileg faragott tablettákon, mint szabadszekek, madarak, mint fadiszkek, emlősbőrök tepicheknek természetihűen utánzó fejekkel. Őz, szarvas, aganosok moudurozása tablettákra, levett paratori munkák művészi és gondos kivitele jutányosan számítatik.
Az intézet kitömési célra frissen lőtt ritkább állatokat minden időben vásárol: sas-fajokat, fajdkakasokat, uhu és tuzokat. Medvét és medve-bocot, hiuzt, vadmacskát, vidrát, farkast. E fajok élve is szállíthatók, a legmagasabb árákkal lesznek fizetve.

„SIRIUS”

acetylen világítási vállalat
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 33.

Az egész világon - Németországban is - szabadalmazott fejlesztőjével, mely a magy. techl. muzeum igazolványa szerint, az

egyetlen feltétlen biztos minden robbanást vagy más veszélyt kizáró készülék, elvállalja kastélyok, uradalmak, vendéglők, kávéházak stb. stb. legjobb és legolcsóbb berendezését.

A már eddig eszközölt több 100 berendezésről bizonyítványok, valamint költségvetés ingyen és azonnal küldetnek.

JÓSZERSZÁM FÉL MUNKA!

Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvak, mérlegek és gépszjak, szerszám, vas- és aczel főrákár. Portland cement és Hydraulikus mesz stb.

Kapható KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

A legjobb híri és legnagyobb hentesáru- és kolbászgyár.

Bécsi kóser mészárosok
egyesületének főraktára
Bécs II. Praterstrasse 52.

Ajánlja a t. cz. közönségnek és árusoknak legjobb gyártmányait mindenféle kolbászáru, szalámi, füstölt nyelv stb. saját ölési első rangú

hízott ökorhúsból

mindig friss áru, legnagyobb választékban.
Naponként posta és vasúti küldemények.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Magyar Posta cheque számla 7984.

Christoph-Lak
ALEXANDER MAZALO ANYAG-PAVLOVRA

AVALÓDI
SZURKES SZIMU TISZTA SZINTELLEN
AZONNAL SZARAD
A szoba rögtön használható

TARTOS SZAGTALAN
Eredeti áru
100 kr. 1 ft 20 kr.

lo helyébe teszi. Hogy a szoba a megszokás alatt is használható legyen, mivel a kültelen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajestéknek és az olajlakknak sajátja, elkerültek.
Kapható: Schubert Pálnál, LÉVÁN.

Avalódi EISENTÄDTER-fele
LINOLEUM
padló-zománcz

a törv. bej. „Vaslovag” védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemazolására

Bejegyzett
AZ Eisenstädter-fele
Linoleum padló-zománcz

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulhatatlan. Nagy eiterjedtségűül fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utazatokat hoznak forgalomba, miert is kerieu mindenki kizárólag csak EISENSTÄDTER-fele „Linoleum padló-zománcot”, a törv. bejegyzett „Vaslovag” „Vaslovag” védjeggyel.

Kapható Léván
Kern Testvérek és Engel József cégéknél.

Jó olcsó órákat
3 évi írásb. jótállással szállít magánosoknak

Konrad János
óra-, arany és ezüst árubáz
Brux-ből (Csehország)

Finom nickel rem. óra 3 frt. 75 kr.
Valódi ezüst " " 5 frt. 80 kr.
Valódi ezüst lánéz " " 1 frt. 20 kr.
Nickel ébresztő óra " " 1 frt. 95 kr.
Czégem, ca. k. sással lett kitüntetve, számos arany és ezüst kiállítási érmekekkel és ezekre menő elismerő levelekkel.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált haziszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható befőrzésű és alkalmazhatik közevényél, csuuzal és meghűléseknel. Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis ered. ti. áruveket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapeston.
Lichter F. Ad. és társa, cseh és kir. udvari szállítók. Rudoistadt.

Szabadalmazott
valódi „SINGER” és valódi „DÜRKOPP”
családi és iparos varrógépek
igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre: valódi után.

Singer családi varrógép kézi hajtásra	22.— 19.—
Singer családi varrógép állvány és szekrényvel	35.— 28.—
Singer Medium iparosoknak gép állványval	40.— 36.—
Nagy Singer 4-es iparosnak állványval	44.— 39.—
Howe családi varrógépek állványval	33.— 27.—
Nagy Howe varrógépek iparosoknak	40.— 38.—
Ringschiff családi gép 48 frt., iparos gép	70.— 58.—

Készpénz fizetés mellett 5% al olcsóbb.

A valódi SINGER és HOWE gépeknek egyed. raktára KERN TESTVÉREKNÉL Léván.
Géptük, részek és osónak olosón.

China-ezüst árukból gyári raktár!
Minden óráért 2 évi lelkiismeretes jótállás!

Klein Sándor
órá- és ékszerész
LÉVÁN
alapított 1881. évben.

Ajánlja nagy választéku óra, ékszer, arany és ezüstáru raktárát, melyben mindenkori a legújabb divatu áruk bámulatos olcsó áron kaphatók.

Arany női óra	12.— frttól feljebb
Arany férfi óra	20.— " "
Ezüst óra	6.— " "
Niki óra	3.— " "
Ingaóra	6.— " "
Arany gyűrű (14 karat)	2. 1/2 " "
Arany függő (14 karat)	1. 1/2 " "

Alkalmi ajándékoknak való különféle tárgykból nagy választék.
Legfinomabb **chronometrikus** pontosságú órákülönlegességek mindenkor raktáron vannak.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.
Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesíttetnek!